

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 113/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou LEGAL CARTEL, s. r. o., Na hrebienku 5433/40, Bratislava, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. BB-3T/20/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica pri predkladaní spisu na rozhodnutie o dovolaní v konaní sp. zn. BB-3T/20/2016 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3T/20/2016 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **455,59 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 113/2021 zo 4. februára 2021 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručенú ústavnému súdu 25. januára 2021, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým postupom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „ŠTS“) pri predkladaní spisu na rozhodnutie o dovolaní. Sťažovateľ navrhuje prikázať ŠTS konať bez zbytočných prietahov, priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ bol rozsudkom ŠTS č. k. BB-3T/20/2016 z 28. júna 2017 uznaný vinným zo spáchania zločinu zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (ďalej len „TZ“) a obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 5 písm. a) a b) TZ s poukazom na § 141 písm. a) TZ, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov. Zároveň bol sťažovateľovi uložený trest prepadnutia majetku podľa § 58 ods. 3 TZ a taktiež mu bol uložený ochranný dohľad v trvaní 3 rokov podľa § 76 ods. 1 TZ a § 78 ods. 1 TZ. ŠTS uznesením č. k. BB-3T/20/2016 z 28. júna 2016 zaistil majetok sťažovateľa a zakázal sťažovateľovi nakladať s majetkom, ktorý pochádza z jeho vlastníctva.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3To/3/2018 z 5. septembra 2018 zrušil výrok rozsudku ŠTS týkajúci sa trestu prepadnutia majetku a vec vrátil ŠTS, aby ju znova prejednal a rozhodol. Najvyšší súd tiež uznesením č. k. 3Tost/9/2018 z 5. septembra 2018 zrušil aj uznesenie ŠTS o zaistení majetku sťažovateľa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti predmetným uzneseniam najvyššieho súdu podal sťažovateľ **28. novembra 2018 dovolanie**. Dňa 27. novembra 2020 ŠTS vydal rozsudok, v ktorom uznal sťažovateľa za vinného zo skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu, a bol mu uložený trest prepadnutia majetku. Spolu s rozsudkom ŠTS vydal aj uznesenie o zaistení majetku sťažovateľa. Rozsudok spolu s uznesením z 27. novembra 2020 bol doručený obhajcovi sťažovateľa 20. januára 2021.

4. Vo vzťahu k dovolaniu sťažovateľ vytyka, že predmetné dovolanie nebolo ŠTS po viac ako 25 mesiacov doručené stranám na vyjadrenie a ani predložené spolu so spismi dovolaciemu súdu. Sťažovateľ sa snažil označené prietahy vyriešiť sťažnosťou z 10. septembra 2020 adresovanou predsedovi ŠTS, avšak neúspešne.

II.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom ŠTS pri predkladaní spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20). Uvedené východiská platia primerane aj na dovolacie konanie,

v rámci ktorého musia byť poskytnuté sťažovateľovi všetky procesné garancie ochrany jeho práv vrátane včasného vybavenia jeho veci. Dovolanie môže predstavovať za určitých podmienok účinný prostriedok nápravy, ktorého vyčerpanie predpokladá prípadné konanie pred ústavným súdom o sťažnosti sťažovateľa podľa čl. 127 ústavy.

7. Otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania (II. ÚS 32/03) s prihliadnutím na skutočnosť, že ide už o stav po právoplatnom odsúdení sťažovateľa.

8. Pri posudzovaní prvého kritéria zložitosti veci je zřejmé, že namietaný prietah sťažovateľa spočíva v tom, že ŠTS nedoručil stranám dovolanie sťažovateľa na vyjadrenie a taktiež nepredložil dovolaciemu súdu spisy na rozhodnutie o dovolaní. Ústavný súd tu konštatuje, že administratívne úkony, akými je aj doručenie dovolania a predloženie spisu dovolaciemu súdu, patria medzi bežnú až rutinnú agendu súdov, a tým nemožno hovoriť o skutkovej a právnej zložitosti veci. Skutkovou a právnou zložitou veci nemožno odôvodniť mnohomesačnú nečinnosť súdu, ak po nej nasledujú jednoduché úkony nevyžadujúce zvláštnu prípravu (III. ÚS 22/02, tiež III. ÚS 101/01).

9. V správaní sťažovateľa ako druhého kritéria neboli zistené skutočnosti, ktoré by významne vplývali na vznik zbytočných prietahov v konaní ŠTS. Sťažovateľ podal sťažnosť adresovanú predsedovi ŠTS, ktorou sa snažil odstrániť prietahy pri predkladaní spisu dovolaciemu súdu.

10. Ústavný súd vyzval ŠTS, aby sa v lehote 14 dní k ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyjadril, avšak ŠTS na výzvu ústavného súdu nereagoval. Z uvedeného dôvodu ústavný súd vychádzal iba z informácií obsiahnutých v ústavnej sťažnosti sťažovateľa a priložených súdnych rozhodnutiach. Ústavný súd tak nemohol spoznať podrobnejšie okolnosti vývoja preskúmvanej trestnej veci z perspektívy všeobecného súdu, ktorý vo veci koná.

11. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (I. ÚS 688/2014). Je evidentné, že ŠTS sústredil svoju činnosť na nepochybne najvýznamnejšie jeho úlohu zabezpečiť právoplatné rozhodnutie vzhľadom na zrušenie časti rozsudku o treste pre sťažovateľa. Ani uvedená okolnosť však nemala predstavovať prekážku pre tak jednoduché úkony, akými sú doručenie dovolania a ďalšie úkony prevažne administratívnej povahy v súvislosti s už podaným dovolaním.

12. Ústavný súd, berúc zreteľ na podstatu dotknutých práv sťažovateľa, kvalifikoval postup ŠTS ako relevantné prieťahy a deklaroval porušenie uplatnených práv zapríčinené nesústreďenou činnosťou ŠTS, teda konaním, ktoré nevedlo vo vymedzenom rozsahu k efektívnemu odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na najvyšší súd ako dovolací súd (III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

III.

Trovy konania a primerané finančné zadost'učinenie

13. Sťažovateľ sa domáhal aj primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 10 000 eur. Cieľom tohto inštitútu je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (IV. ÚS 210/04). K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu, v danej veci právoplatným rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa (por. III. ÚS 171/20).

14. Miera právnej neistoty z nerozhodnutia súdu v čase po právoplatnosti rozhodnutia je nepochybne nižšia, ako je to v prípade právnej neistoty v čase, keď nie je právoplatne rozhodnuté. Ústavný súd tiež prihliadol na skutočnosť, že už samotná deklarácia porušenia základných práv a náhrada trov konania implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok. Z uvedeného dôvodu návrhu na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia nevyhovel.

15. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby vykonanej v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia) v sume 177 eur a režijného paušálu v sume 10,62 eur vrátane 20 % DPH. Za úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 (podanie ústavnej sťažnosti) v sume 181,17 eur a režijného paušálu v sume 10,87 eur vrátane 20 % DPH. Celková hodnota náhrady trov právneho zastúpenia tak predstavuje sumu 455,59 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2021

Robert Šorl
predseda senátu